

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2001

ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ. : 33

ΠΡΟΣ : Γενικό Γραμματέα Υπουργικού
Συμβουλίου
κ. Σωκράτη ΚΟΣΜΙΔΗ

Αξιότιμε Σωκράτη,

Όπως γνωρίζεις το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με δημοκρατική ευαισθησία και υπευθυνότητα, μελετά τον εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου που αφορά τις συναθροίσεις και συγκεντρώσεις των πολιτών, ώστε να εναρμονισθεί αυτό με τις ισχύουσες συνταγματικές επιταγές, τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και Πολιτείας και τα ισχύοντα στα κράτη μέλη της Ε.Ε., από τα οποία έχουμε αντλήσει σχετικές πληροφορίες.

Η περιφρούρηση του δημοκρατικού πολιτεύματος και η προστασία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, αποτελεί για το Υπουργείο μας αντικείμενο πρώτης προτεραιότητας και καθημερινή του πρακτική, σκοπός δε της αναφερόμενης εναρμόνισης και εκσυγχρονισμού του εν λόγω νομικού πλαισίου, το οποίο σημειωτέον χρονολογείται από την εποχή της δικτατορίας, δεν είναι ο περιορισμός των ανωτέρω δικαιωμάτων και ελευθεριών, αλλά η προστασία και η διευκόλυνση της άσκησής τους, μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας συνταγματικής τάξης.

Η Ελληνική Αστυνομία, κατά τη διάρκεια των απεργιών, συγκεντρώσεων, πορειών και λοιπών κινητοποιήσεων, λαμβάνει, εντός των αρμοδιοτήτων της, όλα τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της τάξης, την πρόληψη επεισοδίων, την προστασία εγκαταστάσεων και άλλων πραγμάτων, την αποτροπή κάθε έκνομης δραστηριότητας και γενικά για τη διασφάλιση συνθηκών απρόσκοπτης κοινωνικής συμβίωσης και εφαρμόζει τους νόμους, προς κάθε κατεύθυνση, με αντικειμενικότητα και αμεροληψία. Με συντονισμένα μέτρα τάξης καταβάλλει έντονες προσπάθειες για τη διευκόλυνση και την προστασία των διαφόρων εκδηλώσεων των πολιτών.

Η εφαρμογή των νόμων αποτελεί υποχρέωση της Αστυνομίας και δεν επαφίεται στη διακριτική της ευχέρεια. Επομένως και η λήψη μέτρων για την τήρηση της τάξης και ασφάλειας και την απρόσκοπτη διαβίωση των πολιτών αποτελεί υποχρέωση της Αστυνομίας, που απορρέει από την αποστολή της, η δε παρουσία της στις δημόσιες συναθροίσεις επιβάλλεται για την προστασία των εννόμων αγαθών των πολιτών και ασφαλώς όχι για τον εκφοβισμό ή την παρεμπόδιση των συνδικαλιστικών δραστηριοτήτων των μετεχόντων σε αυτές.

Πέραν αυτών από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας καταβάλλεται πάντοτε προσπάθεια, μέσα από διάλογο και συνεννοήσεις με τους οργανωτές των εκδηλώσεων, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλους φορείς για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που τυχόν ανακύπτουν κατά τις δημόσιες συναθροίσεις και τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεών τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή των πόλεων με βασικό γνώμονα την εξυπηρέτηση του γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος.

Επειδή όμως το ισχύον σήμερα θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συναθροίσεις (Ν.Δ.794/1971, Β.Δ.269/1972 και Β.Δ.168/1972), όπως διαμορφώθηκε υπό το πνεύμα της εποχής εκείνης, περιέχει πολλές αναχρονιστικές ρυθμίσεις οι οποίες δεν απηχούν τις απόψεις και τις ανάγκες της σύγχρονης δημοκρατικής κοινωνίας ούτε εναρμονίζονται με το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 11 του Συντάγματος με τις οποίες τέθηκε επί νέων βάσεων το θεμελιώδες δικαίωμα των ελλήνων πολιτών να συνέρχονται και κατοχυρώθηκε με πληρέστερη προστασία και εγγυήσεις η ελευθερία των δημοσίων συναθροίσεων, κατέστη αναγκαία, ύστερα και από σχετική υπόδειξη της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού αυτού πλαισίου και η εναρμόνισή του με τις βασικές συνταγματικές διατάξεις, ούτως ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματικά στην πράξη το προαναφερόμενο ατομικό και συλλογικό δικαίωμα.

Με το πνεύμα αυτό καταρτίσθηκε σχετικό σχέδιο νόμου (χωρίς αυτό να έχει λάβει ακόμη την τελική του μορφή) με το οποίο καθορίζονται επί νέων σύγχρονων βάσεων οι έννοιες των συναθροίσεων και των συγκεντρώσεων, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πραγματοποίησής τους και προστασίας τους, η συνεργασία των διοργανωτών τους με την Αστυνομία και την Εισαγγελική Αρχή, οι ειδικοί λόγοι που δικαιολογούν την απαγόρευση ορισμένων συναθροίσεων ή τη λήψη περιοριστικών μέτρων, ο τρόπος διάλυσης των συναθροίσεων εκείνων που εκτρέπονται από το σκοπό τους και οι ποινικές κυρώσεις κατά των παραβατών.

Μεταξύ των ρυθμίσεων αυτών περιλαμβάνεται και η υποχρέωση των διοργανωτών να γνωστοποιούν στην κατά τόπο αστυνομική αρχή, το χρόνο και τον τόπο πραγματοποίησης της συνάθροισης και να ορίζουν εύλογο αριθμό ατόμων για την αποτελεσματική περιφρούρηση των συναθροίσεων.

Η θέσπιση των υποχρεώσεων αυτών έχει ως στόχο κατ' αρχήν την προστασία τόσο των ιδίων των διοργανωτών και των λοιπών προσώπων που συμμετέχουν στη συνάθροιση, όσο και την διευκόλυνση της αστυνομίας στην εκπλήρωση της αποστολής της με τελικό σκοπό την ακώλυτη άσκηση του δικαιώματος του "συνέρχεσθαι". Η έγκαιρη γνωστοποίηση πάντως των συναθροίσεων στην Αστυνομία δεν έχει σε καμμία περίπτωση την έννοια της προηγούμενης άδειας της αρχής, ούτε αναιρεί το δικαίωμα για την διενέργεια των συναθροίσεων.

Περιορισμοί ή απαγόρευση των δημοσίων υπαιθρίων συναθροίσεων προβλέπονται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις και υπό τους όρους και προϋποθέσεις πάντοτε του άρθρου 11 παρ. 2 του Συντάγματος.

Τέλος όσον αφορά τη λήψη εικόνας και ήχου (βιντεοσκόπηση) από το χώρο των συναθροίσεων, προβλέπεται μεν τέτοια δυνατότητα εκ μέρους της αστυνομικής αρχής, αλλά υπό την αυστηρή προϋπόθεση της ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων διάπραξης σοβαρών αξιοποιώνων πράξεων και μόνο για τη διακρίβωση των πράξεων αυτών.

Στις περιπτώσεις όμως αυτές τα λαμβανόμενα στοιχεία, εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά μέσα για τη δίωξη εγκλημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Π.Δ., καταστρέφονται, απαγορευομένης απολύτως της χρησιμοποίησης αυτών για άλλους σκοπούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2472/1997.

Καταλήγοντας θεωρώ ότι οι διαλαμβανόμενες στο προαναφερόμενο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις είναι απόλυτα σύμφωνες με το σύνταγμα, την υπ' αριθμ. Α.Π.4/1999 Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα Αρείου Πάγου, καθώς και με τη νομοθεσία προηγμένων χωρών της Ε.Ε. (Γαλλίας, Γερμανίας, Ιταλίας) και κατοχυρώνουν στην πράξη την ελευθερία των συναθροίσεων και συγκεντρώσεων, αλλά και των λοιπών ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων των πολιτών, εξασφαλίζοντας παράλληλα και την ομαλή λειτουργία της κοινωνικοοικονομικής ζωής της χώρας.

Ωστόσο, όμως, στις προθέσεις του Υπουργείου μας είναι το Σχέδιο αυτό να τεθεί υπόψη των κομμάτων, των πιο αντιπροσωπευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων της χώρας, καθώς και έγκυρων νομικών κύκλων, προκειμένου να συνεκτιμηθούν οι απόψεις τους για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου, ούτως ώστε οι ρυθμίσεις που τελικά θα προωθηθούν να έχουν όσο το δυνατόν ευρύτερη κοινωνική συναίνεση και αποδοχή.-

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ